

Stadswandeling Woerden

Auteur: Marycke Naber

Rivier, landgoed, historische binnenstad

Na de Oude Rijn, landgoed Bredius en een park langs de voormalige stadsgracht kom je in het centrum van Woerden. Het stamt uit de Romeinse tijd, toen er rond 40 na Chr. het castellum Laurium werd gesticht. Dat is in de loop der tijd viermaal herbouwd en in gebruik gebleven tot omstreeks 270. Bij opgravingen vanaf 1974 zijn restanten van onder meer het omgrachte fort, de handelsnederzetting (vicus), houten kadewerken en zes Romeinse schepen teruggevonden. In het centrum zijn veel monumentale gebouwen te zien, zoals het kasteel van Woerden uit 1415 en het Stadsmuseum in het voormalige stadhuis uit 1501, waar veel Romeinse vondsten zijn te bezichtigen. Ondergronds bevindt zich het drive-inmuseum in parkeergarage Castellum, waar bij de aanleg ervan in 2003 het vrachtschip 'Woerden 7' is opgegraven.

Routebeschrijving

Start: station Woerden, afstand 5 km

Verlaat het station via de uitgang Centrum, loop aan de linkerkant van het Stationsplein, ga LA de trap af, het park in en 2x RA om de vijver heen. Ga het 1e pad LA, aan het eind LA, Stationsweg. Steek de Polanerbaan over via het zebrapad en loop RD langs de Singel met aan je linkerhand zicht op het Defensie-eiland.

1. Ga bij de 2e oversteekplaats RA, dan LA en meteen voor de brug RA omlaag over het asfaltpad langs het water (De Oude Rijn). Ga na een bruggetje op de kruising LA over de fiets-voetgangersbrug, steek de voorrangsweg over en ga LA over het fietspad, langs het kunstwerk uit 2014 van Niels Albers. *Op de Peutingerkaart (een 11e-eeuwse reproductie van een Romeinse kaart uit de 3e of 4e eeuw) staat Woerden met de toenmalige naam Laurum. Op de plaats waar men een i vermoedt, zit een gaatje in de kaart.*
2. Ga het 1e fietspad scherp RA, langs een informatiepaneel over landgoed Bredius. Ga direct schuin RA over het asfaltvoetpad, op de kruising LA, na de brug en het hek een halfverhard pad. Ga na de volgende brug het 1e pad LA, dan het 1e pad RA langs een hoogstamboomgaard. Ga aan het eind LA langs Natuur- en Milieueducatie Woerden en het Parkcafé, bij het asfaltfietspad RA. Houd rechts aan en volg het brede fietspad tot de klinkerweg, ga daar LA.

3. Ga LA over de brug, daarna RA, Oostsingel. Ga het 1e asfaltpad schuin RA langs de volière en loop RD langs de singel. *Links staat de watertoren uit 1906.* Ga na het bruggetje RA over het grindpad. Houd rechts aan over het bruggetje, ga daarna RA. Loop op de splitsing RD langs de ommuurde joodse begraafplaats uit 1856 met poortgebouw. Ga daar LA, op de driesprong schuin RA. Steek aan het eind de weg over en ga LA langs de jachthaven.
4. Houd rechts aan langs restaurant Loef & Lij, ga schuin LA over het zebrapad, dan RA en de 1e straat LA (Rijnstraat), waar doorheen tot in de jaren '60 de Oude Rijn stroomde. Ga de 1e straat RA, Korte St. Jansteeg, op de kruising LA, Havenstraat. Op de hoek met de 1e straat rechts (Kerkplein) is het Stadsmuseum Woerden gevestigd.

Op de archeologische afdeling van het museum zijn allerlei in Woerden opgegraven Romeinse voorwerpen te bezichtigen, onder meer een altaarsteen en een bronzen ruitershelm. Tegenover de ingang is met een hardstenen band de grens van het Castellum Laurium met een van de toegangen ervan aangegeven. De band loopt ook door de Kerktuin (ingang daarvan tussen de kerk en het museum). De huidige straat Kerkplein volgt de hoofdas ervan.

5. Ga de volgende straat RA, Hogewoerd. Aan de rechterkant staat binnen het voormalige terrein van het Castellum Laurium de 14e-eeuwse NH Petruskerk. De hardstenen band schuin over het plein aan je linkerhand geeft de grens en een ingang van het castellum aan. Loop RD over de Hogewoerd, steek aan het eind van het voetgangersgebied de weg over via het zebrapad en ga LA.
6. Ga even later RA, de voetgangersingang van de parkeergarage. Ga na twee trappen RA, in de parkeergarage ofwel drive-in museum Castellum RA. Sla RA de hoek om, langs de foto's van de opgraving van de 'Woerden 7' in 2003. Ga LA langs de tegenovergelegen wand met een muurschildering van de haven van Laurium met de schepen Woerden 7 en 1 door Ulco Glimmerveen. *Aan de overkant van de parkeergarage zijn in giethars gegoten opgegraven voorwerpen te zien en meer naar rechts een fotowand met voorwerpen van de hier gelegerde soldaten.* Verlaat niveau -1 via de uitgang Kerkplein bij het panorama van de spelende kinderen bij het geconserveerde achtersteven van de Woerden 7. *Op niveau -2 bevindt zich een muurschildering van de handelsnederzetting naast het castellum. Meer naar links zijn er uitvergrote foto's van halfedelstenen en metaalvondsten te zien. Op de begane grond is tussen de twee liften de hier gevonden mantelspeld in de vorm van een kikker tentoongesteld.*
7. Weer op straat ga je LA, op het plein RA en weer RA door de poort naar de binnenplaats van de voormalige kazerne uit 1790. Houd daar links aan. Ga aan het eind LA en volg de doorgaande weg langs korenmolen De Windhond uit 1755. Steek direct na de weg naar rechts de weg schuin RA over via de oversteekplaats en ga LA, langs de replica van de hier opgegraven Romeinse altaarsteen, gewijd aan de Syrische zonnegod Sol Invictus Helagabalus en de godin Minerva. *Het origineel is te zien in het Stadsmuseum.*
8. Ga de 2e straat RA, Prins Bernhardlaan, langs een keramieken joods monument, aan het eind LA, Prins Hendrikkade. *In dit deel van de singel is de zeer bijzondere bronzen ruitershelm gevonden die eveneens in het Stadsmuseum te bewonderen is.* Ga aan het eind RA, even later (voor je Kasteel Woerden) weer RA. Volg het fietspad over de brug naar het station.

Praktische informatie

Kijken

Stadsmuseum Woerden, Kerkplein 6, Woerden, 0348-431008, stadsmuseumwoerden.nl
Petruskerk, Kerkplein 5, Woerden, hervormdwoerden.nl. Open: 2e za v.d. mnd. en tijdens beklimming toren: zie beleefwoerden.com

Drive-in museum in parkeergarage Castellum, ingang Meulmansweg, uitgang Kerkplein.
Korenmolen De Windhond, Wilhelminaweg 1, 06 42051066, molendewindhond.nl

Eten en drinken

StationsHuiskamer, stationshuiskamer.nl/vestigingen/woerden

Café Victoria, Stationsweg 14, 0348 416 651, cafe-victoria.nl

Parkcafé Bredius, Kievitstraat 44, parkcafebredius.nl

In het centrum o.a.

Restaurant Loef en Lij, Westdam 2, 0348 430 785, loefenlij.eu

Restaurant De Woerdenaar, Havenstraat 45, 06 1914 3385, restaurantdewoerdenaar.nl

Restaurant Breuren, Groenendaal 28, 0348 415 300, breuren.nl

Brownies & downieS Woerden, De Kazerne 3, 0348 769 075,
browniesanddownieswoerden.nl

Restaurant Bij Petrus, De Kazerne 5, 0348 433 170, bijpetrus.nl

Parkeren

Q-Park P R Spoorlaan, niet gratis

Gratis parkeerterrein Houttuinlaan 2 aan de zuidkant van de spoorlijn

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/stadswandeling-woerden/20585/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de rijk geïllustreerde wandelgids Romeinse Veldtochten beschrijft Marycke Naber zeven routes in het Limesgebied, de noordgrens van het Romeinse Rijk: langs reconstructies van Romeinse wegen, wachttorens en fundamenten van forten, en langs musea en dergelijke waar opgegraven Romeinse schatten te bezichtigen zijn. Historica Ester Smit heeft bij elk hoofdstuk boeiende themaverhalen geschreven over het dagelijks leven van de Romeinen en hun relatie tot de oorspronkelijke bewoners. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl .
--